145950 - Müslümanların, Noel yortusu vakti geldiğinde bunu kutlamaları ve evlerini renkli balonlarla süslemelerinin hükmü

Soru

Birleşik Krallık'ta (İngiltere'de) ikâmet eden müslümanların, Noel yortusu vaktinde veya vaktinden sonra evlerinde müslüman âile fertleri için akşam yemeği vermeleri hakkında ne dersiniz?
Örneğin akşam yemeği için kızartılmış hindi ile geleneksel Noel akşamı yemeği hazırlamaları, evlerini renkli balonlarla ve kâğıt zincirleriyle süslemeleri ve gizli Noel geleneğini ihya etmeleri gibi.
Gizli Noel (Santa) geleneği şudur: Yakın akrabalardan her biri, yemeğe gelenlerden birisine gizlice bir hediye seçer, kutlama törenine gelenlerden ve kendisi için satın aldığı bu hediyeyi, kendisini tanıtmadan ona takdim eder. Gizli Santa olarak bilinen bu gelenek, Noel yortusunu kutlayan gayri müslimler arasında yeni gelişen ve onların inançlarıyla ilgili Santa Claus (Noel Baba) efsanesine uygun bir gelenektir.
Bu kutlama töreninde sadece müslümanlar (âile fertleri ve yakın akrabalar) hazır bulunuyorsa, bu davranış, helâl midir, yoksa haram mıdır?

Detaylı cevap

Zikrettiğiniz kutlama töreninin haram oluşu konusunda şüphe yoktur. Çünkü bu davranış, kâfirlere benzemeye çalışmaktır.Bilindiği üzere müslümanların Ramazan ve Kurban bayramı ile haftalık bayramları olan Cuma gününden başka bir bayramları yoktur. Bunlardan başka hangi bayram olursa olsun, onu kutlamak, haramdır. Bu bayram şu iki durumun dışına çıkamaz:

-Kutlanılan bayram, Allah Teâlâ'nın rızâsına vesile aramak için yapılıyorsa, bu bid'attır.

Örneğin; Mevlid-i Nebevî'yi kutlamak gibi…

-Kutlanılan bayram, Allah Teâlâ'nın rızâsına vesile aramak için yapılmayıp da sadece gelenek ve görenek olduğu için yapılıyorsa, bu davranış, kâfirlere benzemeye çalışmaktır. Çünkü bid'at olan bayramlar ihdas etmek, kendilerine muhalefet etmekle emrolunduğumuz Ehl-i Kitab'ın davranışlarındandır. Peki ya bu kutlama töreni, bizzat onların bayramlarından birisi olursa, hüküm nice olur?

Noel yortusu vaktinde evleri renkli balonlarla süslemek ise, onların bayram (yılbaşı) kutlamalarına açıkça iştirak etmek demektir.

Müslümanın, bu günleri, yılbaşı kutlaması, evleri süslemek ve yemek hazırlamak gibi davranışlardan uzak durması gerekir.Bu davranışlarda bulunursa, kâfirlerin bayramlarına iştirak etmiş olur. Bu davranışın haram oluşunda da şüphe yoktur.

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Aynı şekilde müslümanların, bu münasebetle törenler düzenlemek, karşılıklı hediyeleşmek, tatlılar dağıtmak, yemekler vermek veya iş bırakmak (o günü tatil ilan etmek) sûretiyle Noel yortusunu kutlayarak kâfirlere benzemeleri haramdır. Çünkü Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bunu yasaklayarak şöyle buyurmuştur:

{مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ.} [رواه أبو داود]

"Her kim, bir topluluğa benzerse (onların giyindiği gibi giyinirse, gittiği yolda giderse ve onların işlediği fiilleri işlerse), (günah ve sevap bakımından) o da onlardandır."

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin-, "İktidâu's-Sıratı'l-Mustakîm Muhalefetu Ashâbi'l-Cehim" adlı kitabında şöyle demiştir:

'Bazı bayramlarında Ehl-i Kitab'a benzemek, bâtıl üzere oldukları amellerde onların kalplerine sevinç girmesine sebep olur.Belki de bu davranış, onların fırsattan yararlanmasına ve zayıfları zelil kılmasına vesile olur.'

Her kim, bunlardan birisini, ister onlara şirin görünmek için yapmış olsun, ister onlara sevgi ve muhabbet beslemek için yapmış olsun, ister utandığından dolayı yapmış olsun, isterse başka bir

sebeple yapmış olsun, bu kimse günahkârdır.Çünkü bu davranış, Allah'ın dîninde başkalarına (gayri müslimlere) yağcılık yapmaktır, kâfirlerin mânevî olarak güçlenmesine ve onların dînleriyle övünmelerine sebep olur."[1]

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye'nin -Allah ona rahmet etsin- bu meselede detaylı bir cevabı vardır ki o da şudur:

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye'ye -Allah ona rahmet etsin-, müslümanlardan bazı kimselerin, Nevruz bayramındaki hıristiyanların yaptıkları yemeğini yapmaları, diğer mevsimlerde de Vaftiz (Epifani Festivali), doğum günü, Kutsal Perşembe ve Nurlu Cumartesi gibi bayramlarda hıristiyanların yemeklerini yapmaları ve bayramlarını kutlamalarına yardımcı olacak şeyleri onlara satmanın hükmü ve: Müslümanların bu zikredilen şeylerden birisini yapmaları câiz midir? diye sorulunca o şöyle cevap vermiştir:

"Hamd, Allah'adır. Müslümanların; yemek, elbise, yıkanma, ateş yakma, bir geçim kaynağını veya ibâdeti tatil etme gibi, Ehli Kitab'ın bayramlarına âit olan şeylerde onlara benzemeye çalışması helal değildir.Onlara yemek ziyafeti vermek, bir şey hediye etmek, bayramlarını kutlamalarına yardımcı olacak bir şeyi onlara satmak, onların bayramlarına âit olan oyuncaklarla çocukların oynamalarına imkan sağlamak ve bu bayramlarla süslenmek, helal olmaz. Kısacası; müslümanların, Ehl-i Kitab'ın dînlerinin şiârından olan bir şeyi kendilerine tahsis edemezler. Aksine onların bayram günleri, müslümanlar nezdinde diğer normal günler gibi olmalıdır. Müslümanların, onların bayram günlerinde onların hususiyetlerinden olan bir şeyle tahsis etmemeleri gerekir. Yukarıda zikredilen şeylerle bu günlerin tahsis edilmesine gelince, bunun haram oluşu konusunda âlimler arasında hiçbir görüş ayrılığı yoktur.Hatta bir grup âlim, küfrün şiârından olan şeyleri yüceltmek ve onlara ta'zim göstermek olduğundan dolayı, bu gibi şeyleri yapanların kâfir oldukları görüşüne varmıştır.

Yine bir grup âlim şöyle demiştir:

'Ehl-i Kitab'ın bayram günlerinde kurban kesen, sanki (kurban olarak) bir domuz kesmiş gibi olur.

Abdullah b. Amr b. el-Âs -Allah ondan ve babasından râzı olsun- bu konuda şöyle demiştir:

«مَنْ تَأَسَّى بِبِلاَدِ الْأَعَاجِمِ، وَصَنَعَ نَيْرُوزَهُمْ وَمِهْرَجَانَهُمْ، وَتَشَبَّهَ بِهِمْ حَتَّى يَمُوتَ وَهُوَ كَذَلِكَ، حُشِرَ مَعَهُمْ يَوْم الْقِيَامَة» [رواه البيهقي بإسناد جيد]

"Her kim, Acemlerin ülkesindeki insanları örnek alırsa, onlarla beraber onların Nevruz ve Mihrecân bayramlarını kutlar ve ölünceye kadar bu hâl üzere onlara benzerse, kıyâmet günü onlarla beraber haşrolur."[2]

Sâbit b. Dahhâk'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

«نَذَرَ رَجُلٌ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَنْحَرَ إِبِلًا بِبُوَانَةَ، فَأَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: إِنِّي نَذَرْتُ أَنْ أَنْحَرَ إِبِلًا بِبُوَانَةَ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: هَلْ كَانَ فِيهَا وَثَنٌ مِنْ أَوْثَانِ الْجَاهِلِيَّةِ يُعْبَدُ؟ قَالَ: لَا، قَالَ:هَلْ كَانَ فِيهَا عِيدٌ مِنْ أَعْيَادِهِمْ؟ قَالَ: لَا، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَوْفِ بِنَذْرِكَ، فَإِنَّهُ لَا وَفَاءَ لِنَذْرٍ فِي مَعْصِيَةِ اللَّهِ، وَلَا فِيمَا لَا يَمْلِكُ ابْنُ آدَمَ» [رواه أبو داود وصححه الألباني]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- zamanında bir adam (Yelemlem yakınında bulunan) Buvâne denilen yerde deve boğazlamayı adadı. Adam, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e gelerek:

-Ben, Buvâne'de bir deve kurban etmeyi adadım, dedi.

Bunun üzerine Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ona:

— Orada câhiliyet putlarından tapılan bir put var mı? Diye sordu.

Adam:

— Hayır, dedi.

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ona:

Peki orada (câhiliyet devri) bayramlarından bir bayram var mı? Diye sordu.

Adam:

– Hayır,dedi.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

– Adağını yerine getir. Zirâ Allah'a isyan konusundaki ve Âdem oğlunun sahip olmadığı şeydeki adağa vefâ yoktur."[3]

Adağın yerine getirilmesi konusunda aslolan vâcip olmasına rağmen,Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-, deve adayacağı yerde kâfirlerin bayramlarından bir bayramın olmadığını haber alıncaya kadar bu adama, adağını yerine getirmesine izin vermemiş ve şöyle demiştir:

"Adağını yerine getir. Zirâ Allah'a isyan konusundaki ve Âdem oğlunun sahip olmadığı şeydeki adağa vefâ yoktur."

Kâfirlerin bayramları olan bir yerde adak kurbanını kesmek, Allah'a isyan oluyorsa, onların aynı bayramlarına iştirak etmenin hükmü nice olur?

Hatta Mü'minlerin emiri Ömer b. Hattab, sahâbe -Allah onlardan râzı olsun- ve (tarih boyunca) müslüman devlet başkanları, Ehl-i Kitab'ın, müslümanların yurdunda (ikâmet ettikleri sürece) bayramlarını açıkça kutlayamayacaklarını, ancak evlerinde bunu gizlice yapabileceklerini onlara şart koşmuşlardır.

Peki bunu müslümanların bizzat kendileri açıkça kutlarlarsa, hükmü nice olur?

Ömer b. Hattâb'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

لاَ تَعَلَّمُوا رَطَانَةَ الأَعَاجِمِ، وَلاَ تَدْخُلُوا عَلَى الْمُشْرِكِينَ فِي كَنَائِسِهِمْ يَوْمَ عِيدِهِمْ، فَإِنَّ السَّخْطَةَ تَنْزِلُ عَلَيْهِمْ.{ رواه البيهقي بإسناد صحيح }

"Acemlerin rumuzlu sözlerini öğrenmeyin.Bayramlarında müşriklerle birlikte kiliselerine girmeyin.Çünkü Allah'ın gazabı (lâneti) onların üzerine iner."[4]

Bir müslüman, gezmek ve görmek gibi bir amaçla kiliseye girmekten, Allah'ın gazabı içinde bulunanların üzerine indiği için yasaklanıyorsa, peki Ehl-i Kitab'ın dînlerinin şiârından olup, Allah'ın gazabını gerektiren şeyleri yapan kimsenin hükmü nice olur?

Seleften birden fazla kimse, Allah Teâlâ'nın:

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَاماً { سورة الفرقان الآية:72 }

"Onlar ki; yalan yere şâhitlik etmezler. Boş ve kötü lakırdıya rastladıkları zaman, yüz çevirip vakarla geçerler."[5]

"Onlar ki; kâfirlerin bayramlarında hazır bulunmazlar." şeklinde tefsir etmişlerdir.

Bu emir, hiçbir şey yapmaksızın sadece onların bayramlarında hazır bulunmak için ise, onların bayramlarının hususiyetlerinden olan birtakım fiilleri yapmasının hükmü nice olur?

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

«مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ» [رواه أبو داود وأحمد]

"Her kim, bir topluluğa (kavme) benzerse (onların giyindiği gibi giyinirse, gittiği yolda giderse ve onların işlediği fiilleri işlerse), (günah ve sevap bakımından) o da onlardandır."[6]

Başka bir rivâyet şöyle buyurmuştur:

«لَيْسَ مِنَّا مَنْ تَشَبَّهَ بِغَيْرِنَا لَا تَشَبَّهُوا بِالْيَهُودِ وَلَا بِالنَّصَارَى» [رواه الترمذي]

"Bizden (müslümanlardan) başkasına benzeyen, bizden değildir. Yahudi ve hıristiyanlara benzemeyin..."[7]

Gelenek ve göreneklerden olsa bile, yahudi ve hıristiyanlara benzeme konusunda tehdit böyle ise, benzemekten daha kötü olan şeylerde durum nice olur?"[8]

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

---

[1] 'Mecmû' Fetâvâ ve Resâil İbn-i Useymîn', c: 3, s: 44

[2] Beyhakî, ceyyid/iyi bir isnadla rivâyet etmiştir. Zimmet Ehl-i İle İlgili Hükümler; c 1, s: 723-72

[3] Ebu Davud

[4] Beyhakî sahih bir senedle rivâyet etmiştir.

[5] Furkan Sûresi: 72

[6] İmam Ahmed, hadis no: 2/50. Ebu Davud, hadis no: 4/314. İbn-i Teymiyye, "İktidâu's-Sıratı'l-Mustakîm", c: 1, s: 279'da hadisinin senedinin ceyyid-iyi olduğunu söylemiştir. Suyutî de "el-Câmiu's-Sağîr", hadis no: 5893'de hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.

[7] Tirmizî, hadis ceyyid'dir.

[8] "el-Fetâvâ el-Kubrâ", c: 2, s: 487. "Mecmû'u'l-Fetâvâ", c: 25, s: 329